

Vyhlášení Floristické soutěže 2016

ČZS vyhláší 5. ročník Floristické soutěže.

Kategorie:

1. žáci ZŠ a odpovídajících ročníků G
2. junioři - žáci středních škol
3. senioři (věk 20 let a výše) - musí být členem ČZS a nesmí být profesionál v zahradnickém či floristickém oboru.

Zájemce o účast v soutěži prosím nahlaste do 10. dubna 2015 na adresu:

Český zahrádkářský svaz,
Územní sdružení Olomouc
Zamenhofova 790
779 00 Olomouc

Soutěž proběhne v přízemí pavilonu „A“ na Výstavišti Flora Olomouc ve středu 20. dubna, v době 13,⁰⁰ – 17,⁰⁰ hodin. Rostlinný materiál bude každému soutěžícímu k dispozici, je nutné si zajistit jen nůž, nůžky, rukavice, individuální ozdobičky, ...

Práce se po soutěži vyhodnotí a účastníci obdrží diplom s malou pozorností. Všechny soutěžní práce budou po dobu výstavy „Flora Olomouc – jarní etapa“ vystaveny v samostatné expozici Českého zahrádkářského svazu.

- ÚS Olomouc žádá o dodání návrhů na svazová ocenění v roce 2017, nejpozději do 30. 03. 2016
- ÚS Olomouc žádá o dodání přehledu činnosti ZO za rok 2015 !
- ÚS Olomouc žádá o dodávání přehledu volných zahrádek v osadách k pronajmutí nebo prodeji; informaci prosím předat předsedovi ÚS Olomouc Miroslavu Pazderovi mirek.pazdera@seznam.cz
- 80. leté výročí založení zahrádkářského spolku Praizler 29. 03. 1936 – 29. 03. 2016
- Rada Územního sdružení Olomouc zasedá v pátek 8. dubna 2016, v suterénu nové administrativní budovy Výstaviště Flora Olomouc v době od 14 – 16 hodin. Účast delegovaných zástupců základních organizací je nutná.

Odborná exkurze Břeclav → 28. května 2016 → ještě jsou volná místa.

Odjezd: v 7.⁰⁰ hod. z autobusového nástupiště M, hlavní nádraží, za výškovou budovou RCO
Návrat: do 20.⁰⁰ hod.
Cena: 400,- Kč (zahrnuje jízdné a vstupné do zámku, nezahrnuje vstupné na výstavu vín a oběd)
Program: prohlídka zámku Milotice, návštěva mezinárodní výstavy vín Břeclav spojená s degustací
Přihlášky: do 30. dubna 2016, každou středu na sekretariátě ÚS Olomouc, Zamenhoffova ul. 790, od 14.⁰⁰ do 16.⁰⁰ hodin; závazné přihlášení až po zaplacení.
Bližší informace: př. Leonard Machala; mobil: 720 403 270, nebo e-mail: leonard.machala@volny.cz

Změna programu vyhrazena.

Oznámení základním organizacím ČZS: „vydávání“ Informačního měsíčníku v podobě, na kterou jste byli zvyklí, je ukončeno rozhodnutím představenstva územního sdružení ČZS Olomouc.

Nadále bude pro základní organizace ČZS zasílání závazných informací jen podle potřeby.

Svazové ocenění na rok 2017:

Ve Zpravodaji ČZS č. 2/2015, na straně 7, jsou uveřejněny pokyny pro udělování svazových ocenění, které byly schváleny RR ČZS dne 24. 10. 2015, s účinností od 1. 1. 2016.

Došlo k úpravě pravidel pro udělování nejvyšších svazových ocenění, která významně rozšiřuje okruh členů, které je možno navrhnout. Například za aktivní činnost v ČZS pro udělení bronzové medaile se požaduje minimálně 5 let aktivního členství v ČZS, nebo 3 roky aktivní práce ve funkcích ČZS a čestné uznání ÚR ČZS.

Rada územního sdružení ČZS Olomouc letos zasedá již 8. dubna 2016 a má za úkol předložit republikové radě návrhy na ocenění pro rok 2017. Proto je potřeba podat návrhy co nejdříve, nejpozději však do 30. 3. 2016 na ÚS ČZS Olomouc v jednom vyhotovení na přiložených formulářích.

Věříme, že v každé ZO se najde alespoň jeden kandidát buď na udělení nejvyšších ocenění za aktivní činnost nebo alespoň na čestné uznání rady územního sdružení, které je podmínkou pro udělování vyznamenání vyšších.

► Poradenská služba – každou středu, mimo 1. v měsíci, mezi 13.⁰⁰ a 16.⁰⁰ hodinou (na sekretariátě ÚS ČZS)

ZO ČZS si mohou vyzvednout na sekretariátě ÚR ČZS v Olomouci, ulice Zamenhoffova, každou středu, mimo 1. v měsíci:

► **členské známky na rok 2016 + ke každé známce zdarma „Rukověť zahrádkáře 2016“ + kalendářik ČZS.**

Telefonické dotazy mimo středu Vám zodpoví členové ÚS ČZS Olomouc:

Předseda – M. Pazdera, tel.: 605 004 301; e-mail: mirek.pazdera@seznam.cz

tajemnice – H. Dvorská, tel.: 734 488 811

hospodář – J. Kačerová, tel.: 775 639 152

Redakce: Vlasta Schubertová, ČZS ÚS Olomouc - konečná úprava

(neprošlo jazykovou úpravou)

◀▶ ☀ Ochrana rostlin na zahrádce v březnu a dubnu:

Uvedený kalendářní přehled je použit s laskavým svolením autora: MUDr. Josefa Horáka ↓

◀▶ Je nejvyšší čas vyvěsit nové a **vyčistit staré budky pro ptactvo**. ▶▶ **Nejpozději během předjarního řezu** musí být ze stromů odstraněny i mumifikované zbytky plodů jádrovin a peckovin **napadených moniliniovou hnilobou plodů**, dále odstraněny letorosty, případně konce letorostů u jabloní **napadených padlím** a konce letorostů angreštů **napadených hnědým padlím angreštu**. Připomeňme si starou pravdu, že samotný předjarní řez slouží nejen k regulaci násady, ale i k omezení výskytu a šíření houbových chorob. Je to také tím, že řezem zajistíme dostatečnou vzdušnost a osvětlení korun stromů. ▶▶ **Ošetříme stromy s mrazovými trhlinami a deskami, případně kmeny poškozené hlodavci**. Mně samotnému se osvědčil po zimě na Vysočině, kdy napadlo velké množství sněhu a kmeny i větve byly poškozeny zajíci, přípravek Aversol pasta. Je registrován na lesní a okrasné dřeviny, obsahuje však účinný fungicid thiram, který samotný se běžně používá v ovocnářství. Tento přípravek je registrován k zabránění okusu. Další podobný přípravek Pellacol, jenž je 10% suspenzí thiramu, je registrován dokonce i k hojení a zacelování ran poškozených kmenů, Je nově povolen v ovocných školkách a v ovocných sadech. Nátěr či postřik je třeba provést co nejdříve po poranění. **Používám fortifikovaný Aversol pastu, (do jednokilového balení přidávám a rozmíchám navíc Thiram Granuflo v dávce 30g)**. ▶▶ Na rybízu odřežeme suché větvičky poškozené housenkami **nesytky rybízové** a především obíráme a pálíme nápadně zvětšené pupeny napadené **vlnovníkem rybízovým**. Při silnějším napadení ostříháme větvičky pod nejnižše postiženým pupenem. Při výskytu tohoto onemocnění navíc vždy provedeme před květem při teplotě nad 18 °C postřik posledním zbylým akaricidem dodávaným na trh v zahrádkářském malobalení - Nissorun 10 WP v 0,07% koncentraci. ▶▶ Koncem února, nejpozději v březnu, **těsně před rašením** uskutečníme **první předjarní postřik všech stromů a keřů měďnatými přípravky**. Toto ošetření má mnohočetný příznivý vliv. ▶▶ U broskvoní je to již většinou nejpozdnější termín ošetření v době, kdy se začínají zvětšovat vrcholové listové pupeny na jednotlivých větvičkách. Bývá to obvykle tehdy, když na lískových keřích práší jehnědy. U broskvoní jde především o první a rozhodující postřik **proti kadeřavosti broskvoně a suché skvrnitosti listů broskvoně**. Toto opatření rovněž působí proti napadení větveček, větví a kmenů bakteriemi z rodu *Pseudomonas* a houbami z rodu *Valsa (Leucostoma)*, což způsobí **omezení výskytu korových nekróz spojených s klejotokem**.

▶▶ U dalších peckovin může toto ošetření bránit výskytu **puchrovitosti slivoně**, dále též **korovým nekrózám** a částečně omezit i vznik tzv. **mrtvice u meruněk**. ▶▶ U jádrovin omezíme tímto postřikem výskyt **nektriové korové nekrózy** a výskyt **strupovitosti**. Postřik je třeba provádět, až když teplota vzduchu vystoupí nejméně na 7 °C. Použijeme k tomuto ošetření zásadně přípravky na bázi mědi např. Kuprikol 50, Champion 50 WP a nebo Kocide 2000.

▶▶ **Kulturu jahod** očistíme od starých zaschlých a nemocných listů, jahodník přihnojíme a ošetříme přípravkem Vertimec 1.8 EC proti **roztočiku jahodníkovému** a pomocí přípravku Ortiva proti chorobě, která se v poslední době vyskytuje stále častěji na plodech - proti **antraknóze jahodníku**.

▶▶ Při vlhkém a chladném jaru, kdy se zpomaluje i rozvoj vegetace, je nutné pokračovat až do začátku kvetení v **ochraně broskvoní proti kadeřavosti**. K opakovanému ošetření broskvoní použijeme už jen organické fungicidy, např. přípravky Delan 700 WDG, Dithane DG Neotec, Syllit 65 WP nebo Thiram Granuflo. ▶▶ Každoročně je bezpodmínečně nutné provést preventivní postřiky proti **hnědému padlí angreštu**. Pro první ošetření (již

před květem angreštů) se nyní doporučuje použít přípravek na bázi síry Kumulus WG a k ošetření po odkvětu si ponecháme k opakovanému použití strobilurin Discus. ◀▶ V březnu navíc obnovujeme **lepové pásy** na kmenech ovocných stromů. Na kmeny jabloní připevňujeme lapací **pásy z vlnité lepenky** k pozdějšímu nalákání housenek obaleče jablečného. ◀▶ Jestliže se v minulém roce v sadu objevila na hrušních zákeřná **mera skvrnitá**, je třeba zahájit ochranu proti ní již v březnu. V sadu totiž začíná létat již koncem února a v průběhu března. Pohlavně zralé samičky kladou vajíčka ve dnech, kdy jsou maximální denní teploty 10 °C či více stupňů. Vrchol kladení vajíček je v dubnu a květnu. V ochraně proti měře je třeba především zabránit předčasnému vykladení vajíček (provést tzv. synchronizaci kladení) a dále při ochraně použít přípravky maximálně šetřící predátory mer (dravé ploštice, parazitické vosičky, sluněčka a škvory aj.). Největším problémem při ochraně proti merám na hrušních je rychlá selekce rezistentních populací tohoto škůdce k insekticidům. ◀▶ **Při kalamitním výskytu mer na hrušních v předcházejícím roce, ke kterému však většinou dochází na monokulturách hrušni u velkosadařů, je zapotřebí provést v sadu následující sled ochranných opatření:**

◀▶ **Březen:** doporučuje se nejméně dvakrát provést postřik okrajových částí stromů 1% kaolinem s přídavkem smáčedla.

◀▶ **Duben:** ve fázi **myšího ouška**, kdy se ještě nelíhnou z vajíček první nymfy, může populaci těchto škůdců omezit dobře provedený jarní postřik olejovým přípravkem v kombinaci s insekticidem (optimální řešení je pomocí 90 ml Ekolu + 2 ml Calypso 480 SC na 10 l vody anebo Stop přezimujícím škůdcům 100 ml + 2 ml Calypso 480 SC).

◀▶ **Těsně před květem**, kdy se již začínají líhnout nymfy z vajíček, ošetřujeme přípravkem Sanmite 20 WP. Na pozdější ošetření proti starším larvám mer je účinnější přípravek SpinTor a při kalamitním přemnožení larev a dospělců je možné zkusit ještě účinnější Vertimec 1.8 EC. Avšak v poslední době se nyní prosazuje při výskytu mer v tomto pozdním období úplné vyloučení chemické ochrany a k likvidaci mer se využívá působení přirozených antagonistů, protože v letním období jsou populace mer již regulovány přirozenými nepřáteli - pavouky, plošticemi, škvory, sluněčky, pestřenkami aj. (pokud nebyly zničeny neselektivními insekticidy)

◀▶ Současně, ale nejpozději ve fázi myšího ouška, je třeba provést i první preventivní **ošetření jaderovin proti strupovitosti**. Dříve se k tomu využívaly organické kontaktní fungicidy obsahující především mancozeb (např. Dithane M 45). V současné době se více doporučuje v tomto období provést první dvě ošetření hloubkově působícím přípravkem s léčebnou a eradikativní účinností obsahující dodin (Syllit 65 WP, Syllit 400 SC). **Zahajující postřik** tímto přípravkem je třeba provést již ve **fázi myšího ouška**, druhý pak nejpozději **ve fázi růžového poupěte**. ◀▶ Upozorňuji, že jmenovaný preparát nelze kombinovat v tankmixu (TM) s olejovými přípravky, dále se silně alkalickými látkami (bordeauxská jícha) a s přípravky na bázi síry. ◀▶ V teplejších oblastech nacházíme zpravidla již koncem dubna více než 5 % větviček poškozených **padlím jabloně**. Zde je pak nutné nejpozději **ve fázi zeleného až růžového poupěte** provést první ošetření proti této chorobě, a to preparátem na bázi síry (Kumulus WG). Pozor – mezi Syllitem a přípravky na bázi síry existuje při mísení antagonismus, nesmí se tedy aplikovat společně jako tankmix (TM). Je nutné tedy bezpodmínečně každý přípravek použít odděleně. ◀▶ U peckovin provádíme první jarní ošetření zpravidla ve vegetační fázi zeleného poupěte. ◀▶ U rybízu provedeme v dubnu před květem první ošetření proti listovým houbovým chorobám (**antraknóze a sloupečkové rzivosti rybízu**). Použijeme zde přípravek na bázi mancozebu, např. Dithane DG Neotec.

◀▶ **U maliníku případně i u ostružiníku když rašící mladé výhony dosáhnou výšky 20cm je zapotřebí provést ošetření porostu kombinovaným přípravkem s názvem Switch obsahující systémově účinný cyprodinil a kontaktně působící fludoxonyl, a to především**

všude tam, kde se na starých výhonech objevily v dolních úsecích nekrotické změny kůry signalizují závažnou houbovou chorobu - **didymelové odumírání maliníku**. Přípravek je již na trhu v malobalení pro zahrádkáře. Podle intenzity poškození porostů se ošetření pak 2-3x opakuje v intervalu 7-14 dní. Je však třeba si uvědomit, že základem ochrany u tohoto onemocnění jsou preventivní opatření. Především jde o výběr vhodného stanoviště, dodržování optimální hustoty porostu dále vyrovnaná výživa, zejména nepřehnojovat dusíkem a včasná obměna porostů. Silněji napadené pruty je třeba včas odstranit, na rizikové lokality nevysazovat náchylné odrůdy.

◀▶ Réva vinná raší poněkud později, většinou až koncem dubna. V této době je třeba provést postřik olejovitým přípravkem TM s insekticidem proti přezimujícím škůdcům, včetně vlnovníků a hálčivců. Porosty s pravidelným výskytem hálčivce révového se ošetří sirnatými přípravky (Kumulus WG, případně možno použít náhradu původní Sulky pod názvy Síra SK 520, Sulka New, Sulka K, Sulka Extra). ▶◀ Při eventuálním chladném a deštivém počasí pokračujeme až do kvetení broskvoní ve čtrnáctidenních intervalech ochrannými postřiky **proti kadeřavosti**. Do vyrašení lze použít maximálně ještě jednou přípravky na bázi mědi. Po vyrašení je možno použít již jen organické fungicidy, např. Dithane DG Neotec nebo Syllit 65 WP, Delan 700 WDG nebo Thiram Granuflo. ▶◀ U meruněk a višní při chladném a deštivém počasí v době kvetení se provádí preventivně jednou až dvakrát ošetření **proti monilinové spále**, a to nejlépe na počátku květu a při dokvétání. Nejčastěji se používá systémově účinný přípravek Horizon 250 EW. ▶◀ Po odkvětu angreštu bude rovněž nutné pokračovat v ošetření proti **hnědému padlí**, a to dvěma postřiky ve čtrnáctidenních intervalech. Předpokládám, že již před květem byl angrešt preventivně ošetřen jiným účinným fungicidem (přípravky na bázi síry). Po odkvětu pak použijeme nejméně dvakrát účinný strobilurin Discus. ▶◀ Při začátku kvetení jahodníku a poté při jeho dokvétání je potřeba zejména za deštivého počasí ošetřit porosty proti **šedé hnilobě**. První postřik provedeme přípravkem Rovral Aquaflo a druhý dalším fungicidem Teldor 500 SC. ▶◀ Upozorňuji ještě nakonec, že přípravek Champion 50 WP lze s určitým úspěchem využít **k ochraně květů meruněk proti mrazu**. Obvykle to bývá koncem dubna, kdy při signalizaci poklesu teplot pod bod mrazu ošetřujeme stromy 0,2% koncentrací tohoto přípravku. ▶◀ Alternativně lze obecně k jarnímu ošetření využít i solové aplikace povolených insekticidů, vždy však s přídatkem smáčedla (např. Calypso 480 SC, Reldan 22, případně i Mospilan 20 SP).

▶◀ **Cibule pěstovaná ze sazečky** často vykazuje v květnu zkroucené deformované listy, což je nepochybný příznak toho, že byla napadena první generací **vrtalky pórové** (podobné vizuální příznaky se objeví i při virové žluté zakrslosti cibule – OYDV, která někdy nastává právě u cibule ze sazečky). Tato moucha z jarní generace nalétává především na cibuli, případně i na česnek a přezimující pór, a to od dubna až do začátku května. Jedinou racionální ochranou je **překrytí vzešlé cibule ze sazečky netkanou textilií**. Teoreticky existuje i možnost chemické ochrany v době hromadného rojení dospělců vrtalky pórové a to ošetření porostu pyrethroidy (např. Decis Mega). ▶◀ Brukvovitou zeleninu nám mohou po výsadbě nebo při vzcházení a po vzejití úplně zničit **dřepčící**. V listech vykusují drobné otvory a při silném výskytu mohou malé vzcházející rostlinky zcela zahubit. Nejvhodnější ochranou je včasné překrývání záhonů **netkanou textilií** (ihned po výsevu) anebo využití chemické ochrany, a to postřikem rostlinek pyrethroidy (např. Decis Mega či Karate se Zeon technologií 5 CS). Netkaná textilie navíc chrání košťáloviny, pokud je umístěna na záhonu ihned po výsadbě, i **proti plodomorce zelné**. Její larvy poškozují vegetační vrcholy rostliny, takže se u kvěťáku a brokolice nevytvářejí růžice a u jiných košťálovin pak hlávky.

▶◀ Na porostech česneku ponecháváme až do začátku dubna bílou netkanou textilií chránící před náletem mouchy **houbovilkou česnekové**. ▶◀ **V zeleninové zahradě** je vhodné v březnu posypat záhony, na nichž budeme pěstovat košťálovou zeleninu, dusíkatým vápnem (100 gramů na 1 m²) v rámci prevence proti **nádorovitosti kořenů**. Tato aplikace musí být

provedena 3 týdny před plánovanou výsadbou. Příčinou choroby je mikroorganismus *Plasmodiophora brassicae* s obrovskou množivou schopností a několikaletou perzistencí jeho trvalých spor v půdě. Toto agens, které bylo v nedávné době zařazeno mezi prvoky, napadá kořeny všech brukvovitých rostlin (zeleninu, olejniny, brukvovité plevely). Přenos choroby je možný napadenou sadbou a zamořenou půdou. Ochrana kromě aplikace dusíkatého vápna spočívá především v nepěstování brukvovitých plodin na zamořeném pozemku 6–8 let. ◀▶

Při předpěstování sadby se často setkáváme s **padáním klíčnicích rostlin**. U klíčnicích a vzcházejících rostlin dochází k odumírání klíčků nebo k poškození kořenových krčků. Vzcházející rostlinky pak padají a odumírají. Původcem jsou půdní houby (např. *Botryotinia fuckeliana*, *Fusarium* ssp., *Olpidium brassicae*, *Phytophthora* ssp., *Pythium* spp., *Rhizoctonia solani*, *Sclerotinia sclerotiorum* aj.), které přetrvávají v půdě většinou na zbytcích napadených rostlin. Infikovaná půda a pěstební substráty zapříčiňují hlavní přenos tohoto onemocnění. Ochrana spočívá v dezinfekci pěstebních substrátů (např. propařením), v moření osiva a ve správné agrotechnice (rozvoji choroby napomáhá převlhčený kyselý substrát). Poslední možností je chemické ošetření substrátů, půdy a rostlin. Lze použít především Merpan 80 WG k dezinfekci zeminy (30 g na 1 m² nebo 800 g na 1 m³), dále Proplant nebo Previcur Energy. A konečně nyní je na trhu „Supresivní substrát pro výsev a množení“ s účinkem proti padání klíčnicích rostlin, který obsahuje dvě příznivě působící houby, z nichž první potlačuje patogenní půdní houby a druhá ochraňuje sazenice různých druhů zelenin před hmyzími škůdci, kteří napadají kořenový systém rostlin. ◀▶ Většinou v polovině měsíce dubna provádíme **první jarní postřik proti přezimujícím škůdcům**, nejlépe na líhnoucí se nebo již na vylíhlé škůdce (ve fázi zeleného až růžového poupěte) u všech stromů. Místo přípravku Oleoekol, u kterého byla zrušena registrace, použijeme hodnotné náhrady ve formě TM Mospilan 20 SP 2,5 g + 90 ml Ekol/10 l vody, nebo Calypso 480 SC 2 ml + 90 ml Ekol/10 l vody a nebo nově registrovaný Reldan 22 25 ml + 90 ml Ekol/10 l vody. Místo Ekolu, který je v současné těžko k sehnání by se dal použít v TM Biol a nebo i Rock Effect (uvádím příslušnou vhodnou kombinaci – Přezimující škůdci STOP Rock Efekt 90 ml + Calypso 480 SC 2 ml). ◀▶ Účinnost insekticidů s obsahem oleje stoupá s intenzitou dýchání daných škůdců, čím později přípravek použijeme (do počátku květu), tím lepší bude jeho dusivý efekt a celková účinnost.

◀▶ Upozorňuji, že pouze kombinované olejovité jarní postřiky obsahující i insekticid mají rozhodující účinnost při likvidaci mer, puklic a štítenek. S těmito škůdci mají v poslední době významné problémy zahrádkáři, kteří takové ošetření pomocí TM postřiků opomíjejí. ◀▶ Při aplikaci těchto TM olejových přípravků s uvedenými insekticidy musí být teplota nad 12 °C. ◀▶ Lokality s pravidelným výskytem štítenky zhoubné se doporučují chemicky ošetřit kombinovanými olejovitými přípravky co nejpozději (od fáze růžového poupěte a event. i později), kdy dochází již k rozlézání nymf první generace. Zde preferujeme z insekticidů Mospilan 20 SP. ◀▶ Naopak v lokalitách, kde pravidelně škodí květopas jabloňový, je nutné ošetřit jabloně již ve fázi myšího ouška a zde z insekticidů v kombinovaném postřiku preferujeme Calypso 480 SC. ◀▶ Pokud se nám nepodaří vytvořit výše uvedenou kombinaci TM s olejem, pak jako alternativu firma Agro CS doporučuje přípravek pod názvem Přezimující škůdci STOP Rock Effect v dávce 300 ml/10 l vody, anebo firma AgroBio Opava dodává Jarní soupravu obsahující bohužel jen insekticid Calypso 480 SC a smáčedlo.

◀▶ ☀ **Práce na zahrádce v březnu a dubnu:** použité informace jsou čerpány: www.zahradkari.cz:↓

◀▶ Kontrolujte zdravotní stav u rybízu - zvětšené pupeny, napadené vlnovníkem rybízovým olamujte a palte. V případě silného výskytu při teplotě nad + 18 °C ošetřete keře akaricidním přípravkem. U jádrovín se dokončuje průklest podle zásady opatrného zakracování každého letorostu, zvláště u mladých rostlin: Zbytečné zakracování vede k trvalému bujení neplodných vlků. Řezné rány je třeba ošetřit - u těch větších zahlazením ostrým nožem po okraji a zatřením latexovou barvou s přísadkou fungicidu (např. Dithane apod. v dávce cca 20 g na 1 kg barvy). K hojivému ošetření ran se používají přípravky typu Kambilan balsam. Řez provádíme obvykle koncem měsíce, kdy noční teploty již zpravidla neklesají pod -10 °C.

◄► V březnu se též dokončuje přeroubování peckovin a v druhé polovině měsíce se začínají přeroubovávat jádroviny. Je třeba uhlídat nalévání pupenů u broskvoní, kdy je účinné provést ošetření proti kadeřavosti. Za chladného a vlhkého počasí je třeba ošetření v intervalech 10 - 14 dnů opakovat, používají se měďnaté přípravky. Nezapomeňte se v této době věnovat rovněž angreštu, u kterého se minulou vegetací vyskytlo [hnědé padlí angreštu](#) a proveďte preventivní zásahy (ostříhání, postřik již před květem). K nalákání housenek [obaleče jablečného](#) připevněte na kmeny jabloní pásy z vlnité lepenky a nezapomeňte ani na obnovení lepových pásů u peckovin. Po řezu révy je třeba provést vyvázání tažňů, prokypřit a přihnojit půdu u révových keřů. Odřezané révy je možné použít do kompostu.

◄► Pro zeleninové záhony připravíme půdu mělkým zkeypřením a uhrabáním po podzimním rytí a tam, kde půda na podzim nebyla zryta, učiníme tak co nejdříve, kdy to stav půdy dovolí, aby se půda před urovnáním stačila slehnout. ◄► Ze zelenin vyséváme nejdříve kořenové - mrkev, petržel, pastinák a černý kořen, s raným výsevem nezapomeneme příp. na mák. Oseté záhony se doporučuje utužit širokou lopatou, nebo lehkým válcem. Uspíšení zrání až 12 dnů u v březnu vysazeného salátu je možné docílit zakrytím záhonu netkanou textilií. Také s výsevem ledového salátu (křehké bublinaté listy s kadeřavými okraji se začíná v březnu. Výsev je obdobný, jako u běžného hlávkového salátu, výhodou je odolnost vybíhání do květu a větší snášenlivost vyšších teplot. [Sadbu celeru](#) si zahrádkáři připravují doma v teplé místnosti a teplém pařeništi. Vysévá se nejpozději v první polovině března do truhlíčků a po zakrytí ovlhčeným sklem semenáčky v teple do měsíce vzejdou. Při prvním pravém listu se přepichují do teplého pařeniště 5 x 5 cm a běžně se ošetřují. ◄► V druhé polovině měsíce se sází jarní česnek, koncem měsíce se do volné půdy vysévá ředkvička, vodnice, špenát a kopr. Pro pěstování raných [brambor](#) je třeba sadbu předklíčit. Hlízy se ukládají v jedné vrstvě do „platonků“ a umísťují se ve světlejší místnosti s teplotou 12 - 14 °C. Sadba by měla do doby výsadby (s ohledem na polohu a počasí) vytvořit klíčky 1 - 2 cm dlouhé.

◄► Pokud není dosud [trávník](#) ošetřen vyhrabáním listů a mechu, tak to provedeme s následným rozhozením kompostu, který přidáme rovněž k okrasným dřevinám, vřesovištním rostlinám přispějeme rašelinu. Stále zelené listnáče a rododendrony je třeba zvláště po sušších zimách důkladně zavlažit tak, aby kořenový bal i s okolím bylo zjevně dobře provlhčené. Poslední závlivková dávka se využívá jako přihnojení - do vody se přidává plné hnojivo v množství 3 g na 1 l.

◄► Březen je hlavním obdobím [řezu růží](#), také se přesazují trvalky a prostokořenné dřeviny (bez balů) - nejlépe těsně před rašením. Přesazují se fuchsie a pelargónie a k zesílení se přenášejí na světlejší místa. Ještě stále můžeme vysévat petúnie, vysévají se i letničky s delší vegetační dobou (hledíky, salvie, lobelky, nestařec). Pro výzdobu balkonů se [řízkují některé balkonovky - např. převislé hybridní petúnie](#) (Surfinie). Pokojové květiny se v tomto měsíci přihnojují roztokem plných hnojiv, okenní truhlíky se osazují maceškami již na začátku měsíce. Přezimované hlízy begonií pro osázení okenních truhlíků se koncem měsíce dávají do bedniček s 5 cm vysokou vrstvou vlhké rašeliny. ◄► Ještě počátkem měsíce můžeme pokračovat pro udržení dobrého tvaru a plného kvetení v [řezu plaménků](#) a [popínavých dřevin](#).

V dubnu: ◄► Dokončujeme výsadbu ovocných stromků do jam, které jsme si na podzim připravili, aby dokonale vyvětraly. Broskvoně, které sázíme výhradně na jaře, je dobré sázet do teplejší, sluncem prohřáté půdy, kde se lépe ujímají.

◄► Staré ovocné stromy je možné přeroubovávat, jako technika je nejuspěšnější za kůru. Když si během dubna zahřížíte bobuloviny, tak budete mít na zahrádce do podzimu mladé keře. Poškozené dřevo - mrazové poškození, nádory (např. po vlnatce krvavé) je třeba ostrým nožem vyřezat až do zdravého dřeva, nebo kůry a rány zamazat (vosk, nebo latexová barva).

◄► Kmeny po ohryzu zvěří stojí za pokus zachránit - přemostěním (ohryz kolem dokola) nebo zamazání v případě, že bylo zachováno kambium. Do kaše z hlíny se přidává neslamnatý kravinec (cca 1/3 v hlin. kaši) a ošetřené místo se zaváže pytlovinou, která se udržuje vlhká. Lepenkové pásy na zachycování květose jabloňového je třeba každý týden prohlížet.

◄► Stromy s bohatší násadou květních pupenů je dobré přihnojit ještě před květem dusíkem, všechny ovoc. dřeviny se hnojí i fosforečnými a draselnými hnojivy. Nadměrná násada květních

pupenů starých stromů (hlavně jádrovín) se redukuje řezem. Málo plodící jádroviny, ale i bujněji rostoucí je vhodné v této době řezat, u meruněk a broskvoní se provádí jarní řez až ve fázi růžového poupěte.

◄► Je-li tento měsíc chladný a vlhký, ošetřujeme meruňky a višně v době jejich kvetení proti moniliovému úzehu květů a větviček, po odkvětu angreštu je třeba pamatovat ještě na dva postřiky [proti hnědému padlí](#). Také u zeleniny je stále více práce - přihnojování, kypření, odplevelování a okopávání. U vzcházejících rostlin je třeba kypřit pouze mělce mezi řádky.

◄► Malé rostlinky kořenové zeleniny žijí z vláhy, kterou půda zachytila během zimy, ale čerstvě vysazenou zeleninu je třeba zalévat. Na připravované záhony pro výsadbu zeleniny se rozhodí plná průmyslová hnojiva (NPK, Cererit ap.), zapraví se mělce do půdy a povrch záhonu se urovná. Vysazují se rané zeleniny (hl. salát, rané zelí, květák, kedlubny, kapusta) a cibule. Proti dřepčikům a plodomorce zelné je dobré košťálovou zeleninu po výsadbě zakrýt netkanou textilií. Po výsadbě je třeba rostliny důkladně zalít.

◄► Pro pozdní sklizeň můžete vysít karotku a na zeleninové záhony se dále vysévá kopr, červená řepa, ředkvička, pažitka, mangold a hrášek. Vysazujeme sazečku cibule a tam, kde jsou příznivé klimatické podmínky, můžeme již v polovině měsíce sklízet čerstvý chřest, či rebarboru. Záhony s vysazenou cibulí a některé další zeleninové záhony (např. mrkve) [nakryjte netkanou textilií](#) na ochranu proti květilce zelné a cibulové a proti pochmurnatce mrkvové. Zakrytí netkanou textilií se doporučuje i u raných brambor (stabilizace teploty).

◄► Do prohřáté půdy zakryté alespoň 14 dnů průhlednou folií vysazujeme v polovině měsíce rané [brambory](#), které jsme nechali narašit nebo jsme je předpěstovali na teplém místě na světle.

◄► V zakrytých plochách (foliáky, pařeniště, skleníčky) přirychlujeme rané zeleniny a v tomto měsíci sklízíme [první čerstvý salát](#) a ředkvičky. Koncem měsíce sem vysazujeme předpěstované sazenice rajčat, paprik, lilků, [okurek](#), popř. melounů.

◄► Do truhlíčků ve skleníku či v teple doma za okno můžeme [vysít bazalku](#) a předpěstovat k vysazení v květnu na smíšené trvalkové záhony. Na výběr máme již několik druhů a odrůd.

◄► Ještě před vyrašením oček révy (aby nedošlo k poškození) vyvazujeme u keřů tažně, ramena i kmínky a nejpozději hned po vyrašení stříkáme proti akarinoze. Ošetření předjarními postřiky proti přezimujícím škůdcům na révě provádíme těsně po vyrašení. Z okrasných keřů nám na zahrádce začíná vykvétat zlatice, jejíž květy bývají poškozené nočními mrazíky.

◄► Jehličnany se vysazují narašené a pokud možno s kořenovým balem, okrasné keře bez balu je možno sázet do rašení s dodržáním hloubky výsadby na úrovni, v jaké byly rostliny vypěstovány.

◄► [U růží dokončujeme řez](#), nové keře, či stromky dosazujeme a okrasný živý plot z rostlin Buxusu v této době stříháme. Plamének je třeba chránit u kořenů před přímými slunečními paprsky a proto je třeba v těchto kritických místech chránit rostliny nastýlkou vrstvy kompostu. Letničky vzešlé z březnového výsevu v pařeništi přepichujeme (hledíky, astry, ostálky apod.), letničky určené k výsevu do volné půdy v tuto dobu vyséváme.

◄► Na záhonech rozkvétají tulipány, [narcisy](#) a další cibuloviny, nezapomeňte si nenápadně poznačit jejich místo a barvy či odrůdy, po odkvětu je většinou již od sebe nerozeznáte a po zatažení mnohé ani nenajdete.

◄► Druhá polovina dubna je svými klimatickými podmínkami - pokud není příliš chladno a studená půda - vhodná na výsev travního semene. Vyseté semeno se do půdy zasekává hráběmi, menší plochy se mohou mírně zakrýt prosátou kompostovou zeminou, povrch se upěchuje lopatou. U [trávníku](#) přichází během měsíce také první seč.

◄► Koncem měsíce se mohou sázet lilie a mečíky. Také je čas přesazování pokojových květin do větších nádob. Jako drenáž se na dno kořenáče používá hrubý písek. U rostlin, pěstovaných v květinovém okně, exponovaném k jihu je třeba mírnit přímé sluneční záření stíněním, neboť rostliny jsou po zimě, kdy bylo slunce nedostatek, zvláště citlivé.